

**QORTI ĆIVILI
(SEZZJONI FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D., LL.M. (IMLI)**

Seduta ta' nhar id-19 ta' Jannar 2023

Rikors Numru : 283/2019 JPG

Kawza Numru : 21

MA

Vs

**CB; u Direttur tar-Registru
Pubbliku; u b'digriet tad-19 ta'
Dicembru 2019 l-istess CB li giet
konfermata bhala kuratrici ad
litem sabiex tippraprezenta l-
interessi tal-minuri MB.**

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ta' MB datat 19 ta' Dicembru 2019, a fol 1 et seqq., li jaqra hekk:

*Illi l-esponenti kelli relazzjoni intima mal-intimata CB u minn liema relazzjoni
twieldet MB f'X (Certifikat tat-twelid li jgib in-numru progressiv ta' iskrizzjoni
3529/2009 hawn mehmuz u mmarkat Dok A);*

Illi l-intimata CB fl-att tat-twelid numru 3529/2009 (Dok A) irregistrat lil minuri MB bhala li din kellha ‘Missier mhux maghruf’ meta kienet taf ben tajjeb li l-esponent kien il-missier naturali u bijologiku ta’ bintha;

Illi l-esponent ried jaghraf u jirrikonoxxi lil minuri MB bhala bintu minhabba li hu l-missier naturali u bijlogiku tagħha;

Illi għalhekk l-esponent, permezz ta’ ittra ufficjali tat-3 ta’ Settembru 2019 ai termini tal-artikolu 86 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta’ Malta u li giet notifikata lill intimata CB fit-18 ta’ Settembru 2019, informa lill istess intimata fuq tali registrazzjoni (kopja tal-ittra ufficjali hawn annesa bhala Dok B u kopja tal-email tal-Qorti mibghuta fl-1 ta’ Ottubru 2019 rigward tali notifika pozittiva hawn annessa bhala Dok C);

Illi l-intimata naqset milli tippresenta nota fl-atti tal-ittra ufficjali Dok B fi zmien xahrejn ai termini tal-art 86. tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta’ Malta sabiex turi li hi taqbel o meno li ssir tali registrazzjoni u minhabba f’tali nuqqas ir-rikkorrenti ma setax jagħmel ir-registrazzjoni fl-att tat-twelid tal-minuri u b’hekk jevita l-ispejjez tal-kawza;

Illi l-paternita’ tal-minuri tista tigi stabilita’ permezz ta’ testijiet genetici;

Illi wara t-twelid tat-tarbija l-initmata staqsiet lill-esponent jekk kunjomu kienx M jew A minhabba fir-registrazzjoni tat-tarbija. L-esponent kien qallha kif għandha tirregistrah fl-att tat-twelid ta’ binhom. Izda ghalkemm l-esponent kien jitlob lill intimata kopja tac-certifikat tat-twelid ta’ MB l-intimata qatt ma tat kopja tieghu lill esponent.

Illi fl-ewwel sitt xhur wara t-twelid tat-tarbija l-esponent zar u qagħad mat-tifla minuri diversi drabi fl-appartament tal-intimata. Sahansitra l-esponent kien jixtri diversi oggetti lit-tifla. Izda mbaghad CB qatghet kull kuntatt mal-esponent.

Illi l-esponent għandu interess li hu jigi rikonoxxut bhala l-missier naturali u

bijologiku tal-imsemmija minuri u li c-certifikat tat-twelid ta' bintu minuri jigi konsegwentement korrett halli legalment hu jkun jista' jaqdi d-doveri tieghu bhala missier it-tifla u kif ukoll biex hu jkun jisa jezercita d-drittijiet tieghu ta' missier fil-konfront ta' bintu.

Illi ghalhekk kellha ssir din il-kawza.

Ghaldaqstant l-esponent jitlob umilment lill-intimati jghidu ghaliex din il-Qorti m'ghandhiex:

1. *Tiddikjara li r-rikorrent huwa l-missier naturali u bijologiku tal-minuri MB li twieldet fl-10 ta' Settembru 2009;*
2. *Konsegwentement tordna l-korrezzjoni opportun tal-att tat-twelid numru 3529/2009 tal-minuri MB (Dok A) billi fil-parti tac-certifikat li tagħti tagħrif dwar Missier it-Tarbija u precizment kolonna intestata "Isem u Kunjom", tordna l-kancellazzjoni tal-kliem "UNKNOWN FATHER", u tissostwihom bl-isem u l-kunjom "MA", u cioe isem u kunjom l-esponent, u tordna wkoll illi fl-istess parti tac-ceritifikat il-partikolaritajiet relattivi għal professjoni, sengħa jew stat iehor, ghall-eta', ghall-post tat-twelid u residenza u ghall-isem u kunjom il-missier u jekk hux haj jew mejjet, inkwantu jirreferu ghall-missier il-minuri, jigu mimlja b'dawk il-partikolaritajiet li sejrin jirrizultaw waqt is-smiegh tal-kawza.*
3. *Tordna li l-kunjom tal-minuri ikun l-istess kunjom tal-missier naturali u bijologika "A"*

Bl-ispejjez, inkluz dawk tal-ittra ufficjali tat-3 ta' Settembru 2019, kontra l-intimata, li minn issa jibqghu ngunti għas-subizzjoni.

Rat li l-atti tar-rikors promotur, d-digriet u tal-avviz tas-smiegh gew debitament notifikati skond il-ligi;

Rat ir-risposta tad-Direttur Registru Pubbliku datata 17 ta' Jannar 2020 a fol 14 et seqq li taqra hekk:

1. *Illi fil-mertu, l-esponenti jistqarr li mhuwiex edott mill-fatti li ġew iddikjarati fir-rikors ġuramentat;*
2. *Illi stante s-suespost, f'dan l-istadju l-esponenti jirrimetti ruħu għar-rizultanzi istruttorji u umilment jitlob lil din l-Onorabbli Qorti sabiex tistieden lill-partijiet kollha konċernanti sabiex jissottomettu ruħhom għat-testijiet ġenetiċi kif provdut fl-Artikolu 100A tal-Kapitolu 16 tal-Ligjiet ta' Malta, sabiex jiġi vverifikat jekk l-attur mhuwiex verament il-missier naturali tal-minuri MB;*
3. *Illi bla ħsara għas-suespost f'każ li jintlaqgħu t-talbiet tar-riorrent minn din l-Onorabbli Qorti, l-esponenti jistieden lir-riorrent sabiex permezz ta' nota jippreżenta d-dettalji personali kollha tiegħu, senjatamente is-segwenti: (1) In-numru tal-Karta tal-Identita', (2) Ismu u kunjomu, (3) L-età tiegħu meta twieldet MB, (4) Il-post tat-twelid tiegħu, (5) Il-post ta' residenza tiegħu meta twieldet MB, (6) L-isem u l-kunjom ta' missieru, u (7) Jekk l-imsemmi missier patern kienx għadu īajjha tiegħi meta twieldet MB. Tali informazzjoni hija meħtieġa biex tiġi eventwalment inserita fl-Atti tat-Twelid tal-minuri MB;*
4. *Illi bla preġudizzju għas-suespost il-partijiet kontendenti għandhom ukoll jiddeċiedu b'mod definitiv liema kunjom għandha tassumi l-minuri;*
5. *Illi finalment dejjem mingħajr ħsara għal fuq espost, l-esponenti jissottometti li fi kwalunkwe każ l-azzjoni tar-riorrent mhijiex attribwibbli għal xi għemil jew nuqqas ta' agħiż tal-esponenti u kwindi huwa m'għandux jiġi assoġġettat ghall-ispejjeż tal-kawża istanti;*
6. *Salv eċċeżżjonijiet ulterjuri.*

Bl-ispejjeż kontra r-riorrent li qiegħed jiġi ingħunt in subizzjoni.

Rat ir-risposta guramentata ta' CB datata 12 ta'Marzu 2020 a fol 24 et seqq:

1. *Illi t-talbiet riorrenti huma nfondati fil-fatt u fid-dritt u għandhom jiġu respinti bl-ispejjeż stante li r-riorrenti qatt ma jista jiġi dikjarat bhala missier it-tarbija fil-konfront tal-minuri, u dana peress li inzerta kien il-persuna bjologika li ppartcipat*

mal-intimata, u qatt ma agixxa bhala kif suppost ikun missier fil-konfornt tal-allegati uliedu;

2. *Illi kien hemm relazzjoni ferm qasira mal-intimata li ma tistax tigi definita bhala wahda familjari;*
3. *Illi r-rikorrenti qatt ma agixxa ta' missier bijologiku stante li l-minuri dejjem trabbiet ma ommha minn mindu twieldet minghajr l-ebda konkors jew azzjoni/access/manteniment da parti tieghu. Qatt ma ppartecipa fl-izvilupp tat-trobbija u edukazzjoni tagħha.*
4. *Illi huwa ferm stramb illi r-rikorrenet iż-żgħi qed jesigi li jidhol fil-hajja privata tal-minuri li llum għandha ghaxar (10) snin liema kuntatt ikun ta' perikolu psikologu u fiziku għal minuri;*
5. *Illi r-rikorrent għandu jkun onest u jiddikjara l-motiv ulerjuri tieghu li qed jilamenta min-nuqqasijiet doverusi tieghu wara li tul taz-zmien daqshekk tal-minuri. L-involvement tieghu issa f'dan l-istadju ser iħarbat il-hajja, zvilupp, attitudini u attegġement tal-istess minuri;*
6. *Illi l-intimata qed tippartecipa f'dawn il-proceduri permezz ta' ghajjnuna legali provdut skond il-ligi;*
7. *Salv rispost ulterjuri,*

Ezaminat ix-xhieda bil-gurament;

Rat id-dokumenti ezebiti u l-atti kollha tal-kawza;

Rat illi fl-udjenza tas- 17 ta' Gunju 2020, kienet tqajjmet ecezzjoni illi r-risposta tal-intimata B hija tardiva u li għandha tigi sfilzata stante li hi kienet giet notifikata fl-20 ta' Frar 2020 u r-risposta dahlet fit-12 ta'Marzu 2020.

Rat illi f'dana ir-rigward l-intimata B prezentat nota nhar is-26 ta' Gunju 2020 (vide fol 35) fejn indikat illi fil- 5 ta'Marzu 2020 kienet prezentat rikors urgenti sabiex jigi estiz it-terminu ghall-prezentata tar-risposta guramentata tagħha. Illi fis- 6 ta'Marzu 2020, din il-Qorti kienet laqghet it-talba tagħha u estendiet it-terminu b'għaxart ijiem.

Rat id-digriet ta' din il-Qorti tas-6 ta' Marzu 2020 (Vide Fol 21) illi bih kienet estendiet it-terminu tar-risposta b'għaxart ijiem. Għaldaqstant cahdet tali talba.

Semghat it-trattazzjoni tal-partijiet.

Ikkonsidrat:

L-attur xehed permezz ta' affidavit a fol 42 et seq, u spjega illi lejn l-ahhar tas-sena 2008 u matul il-maggioranza tas-sena 2009, huwa kellu relazzjoni intima mal-intimata B, li kienet tirrisjedi fl-istess blokka ta'appartamenti tieghu. F'Marzu jew April tas-sena 2009, huwa kien innota illi l-intimata setghet kienet tqila u kien talabha ticcekja. Illi filfatt dan kien minnu u kif saret taf, marret tirrisjedi mal-genituri tagħha. Illi pero' huwa xorta wahda baqghu jiltaqghu fl-appartament tagħha għaliex kienet zammitu. Illi fl-10 ta' Settembru 2009, twieldet il-minuri MB u t-twelid tagħha kien gie registrat gewwa r-Registru Pubbliku bin-numru progressiv 3529/2009. Jishaq illi ghalkemm l-intimata kienet taf illi l-minuri kienet bintu, registrata bhala wild missier mhux magħruf. Illi sa qisu sitt xħur mit-twelid, l-attur jispjega illi hu kien mingħaliż illi huwa kien gie indikat bhala l-missier fic-certifikat tat-twelid tal-minuri anke peress li qabel ma twieldet il-minuri, l-intimata kienet staqsietu jekk kunjomu kienx M jew A. Illi wara t-twelid tal-minuri, izid illi huwa kien talab lill-intimata kopja tac-certifikat tat-twelid kemm il-darba, pero qatt ma ghaddietlu kopja, minkejja li kienet talbitu jagħtiha EUR 40 fil-gimha bhala manteniment. Illi hu kien imur jarahom kemm il-darba gewwa l-appartament tal-intimata f'Birzebbu u anke kien jixtri diversi affarrijiet għat-tarbijs. Illi pero', l-intimata imbagħad kien tterminat kull kuntatt mieghu u għalhekk ma baqghax imur jara lill-minuri. Illi fis-sena 2019, kien iddecieda illi jirregola l-pozizzjoni tieghu dwar il-paternita tal-minuri, u kien gab kopja tac-certifikat tat-twelid u kien f'dana l-istadju illi sar jaf illi huwa ma kienx indikat bhala l-missier. Illi sussegwentement kellem avukat biex jara x'kellu jsir biex jigi registrat bhala missier il-minuri. Illi l-avukat kien qallu li bagħat zewg ittri lill-intimata imma ma kien ircieva l-ebda risposta. Illi aktar tard kien qabbar lill-avukat prezenti tieghu li kien bagħat ittra

legali datat 17 ta' Lulju 2019 fejn kien talab lill-intimata li jirregolarizza dan kollu permezz ta' att pubbliku izda din l-ittra kienet giet injorata.

Illi fl-ewwel ta' Ottubru 2019, l-avukat tieghu kien informah illi kien prezenta ittra uffijali fil-konfront tal-intimata u dan ai termini tal-artiklu 86 tal-Kap 16 tal-Ligijiet ta' Malta sabiex jigu evitati spejjes gudizzjarji. Illi minkejja li kienet notifikata, l-intimata naqset milli tintavola n-nota minnha rikjesta u ghalhekk kellu bilfors jintavola l-proceduri odjerni.

Illi l-intimata xehdet ukoll permezz ta' affidavit (vide fol 58 et seq) fejn spjegat illi hi u l-attur kienu jirrisjedu fl-istess blokka ta' appartamenti pero dejjem ghexu f'appartament separat. Illi maz-zmien huma kienu saru hbieb u wara x-xogħol kien hemm drabi fejn l-attur kien imur għandha izda hi qatt ma marret għandu. Illi wara xi xahar li kien ilhom jafu lil xulxin, kellhom rapport intimi. Tishaq illi l-attur kien jinqegħda biha u wara kien jitlaq l'hemm. Tiddikjara illi huma kellhom rapporti intimi tlett darbiet mingħajr protezzjoni. Illi wara ftit hija kienet skopriet li kienet tqila, pero' tul it-tqala l-attur kien temm ir-relazzjoni u ma baqghax jikkomunika magħha, u filfatt anke kien telaq mill-appartament li kellu. Izzid illi hi ukoll kienet telqet mill-appartament biex isib akkomodazzjoni ahjar. Illi l-minuri MB twieldet fl-10 ta' Ottubru 2009 u hi registrata bhala wild ta' missier mhux magħruf. Illi wara li kellha lill-minuri, l-attur kien mar jaraha xi darbtejn imbagħad regħha ma baqax jikkomunika magħha. Illi sussegwentement kienet irceviet xi karti mill-Qorti pero ddikjarat illi hija ma tafx taqra, u marret fl-Ufficċju tal-Għajnuna Legali fejn kien spjegawlha illi kienet infethet kawza u tawha avukat sabiex jassistiha. Tirrileva illi matul dan iz-zmien l-attur qatt ma avvinċinaha biex jara lit-tifla jew biex joffri xi tip ta' manteniment. Spjegat illi ma tistax tifhem kif, wara tħażżej (12)-il sena, l-attur fetah dawn il-proceduri u tibza' illi l-attur għandu l-intenzjoni li jahrab bil-minuri.

Illi l-intimata xehdet in kontro-ezami nhar id- 19 ta' Mejju 2022 (vide fol 62 et seq) u mistoqsija jekk kellhiex rapporti intimi ma' terzi aparti l-attur, tindika illi hija ma kellha ebda rapporti intimi ohra ma' terzi. Tikkonferma ukoll illi hi u l-attur qatt ma ghexu flimkien u qatt ma kien koppja. Tishaq illi wara li harget tqila, l-attur ma riedx jaf biha u meta qaltru li kienet tqila hu kien temm ir-relazzjoni. Fuq mistoqsija ta' din il-Qorti, l-intimata tispjega illi kellha xahrejn tqala meta l-attur hareg mill-appartament li kellu fil-blokka fejn kienet tirrisjedi hi, izda tikkonferma illi hi ukoll kienet harget mill-appartament tagħha. Tikkonferma ukoll illi hi kienet infurmat lill-attur fejn kienet sejra tirrisjedi. L-intimata tindika illi kien hemm ftit

komunikazzjoni bejnithom qabel ma twieldet il-minuri u li filfatt kienet hi l-iktar li kienet tagħmel kuntatt. Mistoqsija jekk qatt cempilix l-attur u kienet hi li qatghatlu, l-intimata tinnega li qatt għamlet dan. Mistoqsija x'kienet għamlet meta twieldet it-tarbija, l-intimata tirrileva illi hi kienet cempliċlu u kienet infurmatu bit-twelid wara xi xahrejn u ma tiftakarx wara kemm kienet irregistrat it-twelid tal-minuri. Mistoqsija jekk kienitx talbet lill-attur dwar il-kunjom li ser tagħti lit-tarbija kienx M jew A, l-intimata tichad. Konfrontata bil-fatt li semmiet lill-minuri MB ghall-attur, hija tichad u tipsjega illi semmietha għal San Martin minkejja li hi m'għandha l-ebda devozzjoni specjali lejn SM. L-intimata tichad illi l-attur qatt xtara xi affarijiet ghall-minuri u kienet hi li dejjem xtratilha lit-tifla. Tikkonferma illi l-attur mar darbtejn jara lill-minuri u li kien hemm drabi fejn ma kienitx hallietu jaraha. Mistoqsija għalfejn irregistrat lill-minuri bhala wild ta' missier mhux magħruf, l-intimata tispjega illi l-attur qatt ma ghex magħha u qatt ma kienu koppja. Izzid illi kieku kienu koppja kienet tirregistraha b'kunjomu. Firrigward l-atti mibghuta lilha, l-intimata tixhed illi hi ma tafx taqra u meta kienet irceviet ic-citazzjoni dawn kienu ngabu minn persuna bil-qmis bajda li kien spjegalha illi għandha tkellem avukat. Illi habiba tagħha kienet spjegatilha x'kien hemm fir-rikors u kien wara dan li hija marret għand l-Ufficċju tal-Għajnuna Legali. Mistoqsija minn din il-Qorti jekk kienitx irceviet xi ittri ohra, l-intimata tindika illi jista jkun li irceviet izda hi ma kienitx taf xi jfissru u ma kienet talbet lil-hadd biex jiispjegalha.

Mistoqsija għalfejn hija qiegħda tibza' illi l-attur sejjer jahrab bil-minuri, l-intimata tirrileva illi l-attur qatt ma qalilha li ser jiehu lit-tifla u din giet f'mohha mhux ghaliex qalilha xi haga l-attur f'dana is-sens. Mistoqsija jekk tafx li t-tifla avvicinat lill-attur, l-intimata tindika illi ma taf xejn dwar dan.

L-attur in kontro ezami nhar il-5 ta' Ottubru 2022 (vide fol 79 et seq) xehed illi huwa gie Malta fis-sena 2006 u iltaqgħha mal-intimata fis-sena 2008. Jishaq illi r-relazzjoni tieghu mal-intimata damet massimu xahrejn u li l-minuri imbagħad twieldet fis-sena 2009. Illi mis-sena 2009, 'l hawn huwa dejjem baqgħha Malta. Mistoqsi għalfejn dam daqshekk biex fetah il-proceduri odjerni, l-attur jikkonferma illi kien mar għand l-ewwel avukat fis-sena 2018 illi sussegwentement qabbad lill-avukat prezenti tieghu u beda dawn il-proceduri. Mistoqsi jekk kellux kuntatt mal-minuri tul dawn is-snini kollha, l-attur jirrileva illi l-problema dejjem kienet l-intimata omm, ghaliex meta kien icempilha kien hemm drabi fejn ma kienitx thallih imur jara lill-minuri u l-ahhar li ra lill-minuri kien fis-sena 2018. Illi wara li twielet, raha wara xi xahar. Jirrakonta illi dakinhar kif spicca mix-xogħol, mar il-Belt u xtara xi affarijiet għat-tarbijsa. Illi

minn hemm baqa' sejjer għand l-intimata u qagħad ftit tal-hin magħhom. Illi fis-sena 2016 talabha kopja tac-certifikat tat-twelid, illi hi kienet talbitu erbghin euro fil-gimgha bhala manteniment, izda imbagħad l-intimata ma riditx tarah aktar u meta kien icempilha ma kienitx twiegeb. Jikkonferma illi bejn is-sena 2008 u 2016 kien jaraha lill-minuri ghalkemm mhux regolarmen. Kull darba li kienet thallih imur huwa kien imur. Mistoqsi jekk fetahx proceduri ghall-access, l-attur jiindika illi hu ma kienx jaf xi drittijiet kellu u x'setgħa jagħmel. L-attur jikkonferma illi huwa minn J. SA.

In **ri-ezami**, l-attur jikkonferma illi bejn is-sena 2009 u s-sena 2015, kien qiegħed jara lill-minuri darba fil-gimgha. Illi meta l-intimata qatghet il-kuntatt minn mieghu, kien mar għand avukat gewwa Birkirkara. Illi l-avukat kien kiteb xi ittra lill-intimata pero l-intimata ma kienitx irrispondiet. Illi fis-sena 2018 kien għamel kuntatt mal-avukat prezenti tieghu u minn hemm fethu l-proceduri odjerni.

Ikkonsidrat:

Din hija kawza magħmulia ai termini tal-Artikolu 86 tal-Kodici Civili, li jirregola l-azzjoni ta' fil-jazzjoni intavolata minn missier li jkun irid jirikonixxi tarbija li tagħha hu jghid li hu l-missier. Dan l-artikolu jipprovd i-ssegamenti:

“(1) Iben jew bint imnisslin jew imwielda barra miż-żwieġ jistgħu jigu magħrufin mill-ġenituri, sew mit-tnejn flimkien kif ukoll separatament:

Iżda meta l-persuna li tagħraf ruħha bhala l-ġenitür li ma wiledx hija minuri, l-ġharfien huwa null:

Iżda wkoll l-ġharfien ta' iben jew bint imwielda barra miż-żwieġ minn persuna li tħid li tkun il-ġenitür li ma wiledx, li jsir separatament mill-ġenitür li wiled, ma jkollu ebda effett u ma jiġix registrat kemm-il darba l-ġenitür l-ahħar imsemmi, jew il-werrieta tieghu jekk dan ikun mejjet, u l-iben jew il-bint infu hom jekk ikunu laħqu l-età, ma jkunux ġew notifikati b'ittra ufficjalji minn persuna li jkollha interess li fiha jkun hemm dikjarat li dik il-persuna tkun biċċebha tapplika għar-registrazzjoni ta' dak l-ġharfien, u l-ġenitür li wiled jew il-werrieta tieghu, kif ikun il-każ, u l-iben jew il-bint ma jkunux fi żmien xahrejn

minn tali notifika, permezz ta' nota prezentata fl-atti tal-imsemmija ittra ufficjali, qablu li ssir dik ir-registrazzjoni, f'liema kaz dik l-ittra ufficjali un-nota ta' ftehim li turi l-qbil għandhom jiġu notifikati lid-Diretturtar-Registru Pubbliku li ġandu jirregistra l-imsemmi għarfien fl-atti relattivi tal-istat cívili:

Izda wkoll meta l-ġenitür li wiled jew l-iben jew il-bint li jkollhom l-età ma jkunux kif hawn qabel imsemmi jaqblu ma' dik ir-registrazzjoni, kull persuna interessata tista' tmexxi b'rikors quddiem il-qorti kompetenti kontra l-persuna jew il-persuni li ma jkunux hekk qablu, biex il-qorti tiddikjara li l-persuna li tkun għamlet l-gharfien hija l-ġenitür li ma wiledx u biex tordna r-registrazzjoni ta' dak l-gharfien fl-atti relattivi tal-istat cívili

Il-Qorti tagħraf illi f'kazijiet bhal dawn il-prova regina huwa l-ezami xjentiku tad-DNA. Kif intqal minn din il-Qorti diversament presjeduta:

“...f'kawzi bħal dawn, il-provi xjentifiċi u ġenetiċi huma l-prova regina u għalhekk il-Qorti tista' tiddependi fuqhom mingħajr analizi ta' provi oħra u cioe jekk l-attriċi possibilment kellhiex relazzjonijiet sesswali ma' rġiel oħra, oltre l-konvenut...fiz-żmien tal-konċepiment tal-minuri...”¹

Mill-atti jirrizulta illi l-partijiet kien involuti f'relazzjoni intima. Illi l-intimata weldet tifla, fl-10 ta'Settembru 2009, MB, u dana kif jidher mill-att tat-twelid *a fol 4* tal-atti. Illi l-minuri għandha circa tlettax (13)-il sena u mhux sittax il-sena kif indikat fit-trattazzjoni. Illi r-relazzjoni ta' bejn il-partijiet damet biss għal ftit xhur u kienet diga' intemmet ferm qabel it-twelid tal-minuri. Kif jirrizulta mill-att tat-twelid esebit, il-minuri giet registrata mill-intimata bhala wild missier mhux magħruf. Illi mill-provi prodotti jidher illi ghalkemm tas-sena 2015, l-attur kien jara lill-minuri madwar darba fil-gimgha, dana il-kuntatt kien eventwalment waqaf. Illi fit-testimonjanza tagħha l-intimata omm xehdet illi fil-perjodu fejn hija kellha rapporti intimi mal-attur, hija kellha rapporti mieghu biss, u għalhekk kienet ben konsapevoli illi l-minuri kienet bint l-attur. Illi filfatt kien hemm perjodu ta' snin fejn l-attur stess kien imur għand l-intimata sabiex jara lill-minuri.

¹ A B vs C D et, Qorti Civili (Sezzjoni tal-Familja) (Rik. Gru. Nru. 79/16) 25 April 2018.

Illi l-Qorti rat ukoll illi l-attur kien intavola l-ittra uffijali ai termini tal-artikolu 86 tal-Kodici Civili nhar it-3 ta' Settembru 2019, liema ittra giet notifikata lill-intimata fit-18 ta' Settembru 2019. Illi l-proceduri odjerni gew intavolati mill-attur nhar id-19 ta' Dicembru 2019.

Din il-Qorti rat l-affidavit u r-rapport ta' Dr Marisa Cassar, (vide fol 51 et seq) fejn mit-testijiet genetici li saru fuq il-partijiet jidher bic-car illi l-minuri MB hija efftivament il-wild bjologika tal-attur.

Illi ghalhekk wara li din il-Qorti kkonsidrat ir-rizultanzi mit-testijiet genetici, ix-xhieda tal-attur, u dik tal-intimata, il-paternita' tal-minuri giet konfermata, u huwa stabbilit xjentifikament illi l-attur effettivament huwa il-missier naturali tal-attrici.

Fir-rigward tal-kunjom tal-minuri, din il-Qorti taghraf illi l-partijiet ma rregistraw l-ebda qbil għar-rigward. Illi kif diga rilevat aktar kmieni il-minuri għandha tlettax (13) – il sena u għalhekk tul hajjitha kollha dejjem gabet il-kunjom B u ciee kunjom ommha. Illi fi-cirkostanzi u għaladarba ma gie registrat l-ebda qbil, din il-Qorti ma tqisx illi f'dan il-perjodu tal-adoloxxa tal-minuri ikun fl-ahjar interess tal-istess minuri illi jsir tibdil radikali f'kunjomha. Għalhekk il-Qorti tordna illi l-minuri għandha tkun magħrufa bil-kunjom BA.

Rigward il-kap tal-ispejjeż, il-Qorti rat illi l-kundanna ghall-hlas tal-ispejjeż hija regolata mill-ligi u ciee l-artikolu 223 tal-Kapitolo 12 tal-Ligijiet ta' Malta li jipprovdi hekk:

“(1) Kull sentenza definitiva għandha tikkundanna lit-tellief ghall-ispejjeż.

(2) Fil-każijiet kollha, il-qorti tista' tordna li kull parti għandha tbatil l-ispejjeż tagħha, meta kull wahda mill-partijiet tkun it-telliefa f'xi punt tal-kawża, jew meta jindahlu kwistjonijiet diffiċċi tal-ligi, inkella għal xi raġuni tajba oħra.”

Il-Qorti rat illi l-attur intavola l-proceduri odjerni madwar ghaxar (10) snin wara t-twelid tal-minuri, minkejja li entrambi l-partijiet kieno jafu ben sew il-paternita' reali tal-minuri binthom. Jidher li dan l-istat ta' fatt effettivament kien wiehed komdu ghaz-zewg partijiet, altrimenti, xi hadd mill-partijiet kien jintavola l-proceduri relativi ferm qabel it-trapass ta' ghaxar (10) snin. Illi oltre minn hekk, l-intimata setghet tagħmel il-verifikasi necessarji sabiex tirrispondi għall-ewwel ittra ufficjali intavolata mill-attur. Illi fid-dawl ta' dan il-fatt, din il-Qorti tqis illi l-attur u l-intimata B għandhom ibghatu l-ispejjeż tagħhom filwaqt illi l-ispejjeż tad-Direttur tar-Registru Pubbliku għandhom jithallsu fi kwoti ugwali mill-istess A u B.

Għal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi:

- 1. Tilqa' l-ewwel talba tal-attur u tiddikjara illi l-minuri MB li twieldet nhar l-10 ta' Settembru 2009, u liema twelid gie registrat bl-att tat-twelid bin-numru 3529/2009 hija l-bint naturali tal-attur M A;**
- 2. Tilqa' t-tieni talba tal-attur u tordna lid-Direttur tar-Registru Pubbliku sabiex jagħmel il-korrezzjonijiet u l-annotazzjonijiet kollha necessarji fl-Att tat-Twelid tal-minuri MB liema att għandu n-numru 3529/2009 sabiex jirrifletti din il-verita' dwar il-paternita' tal-minuri fosthom: billi fil-kolonna fejn hemm indikat id-dettalji tal-missier, jigu kancellati l-kliem 'missier mhux magħruf' u minflok jigu nseriti isem u kunjom ir-rikorrenti u ciee MA dettentur tal-karta tal-identità bin-numru 0040733A imwieleed J, SA; fil-kolonna "Eta" b'referenza għall-missier tal-minuri inizzel in-numru "29"; fil-kolonna Joqghodu" in kwantu jirrigwarda l-intestata "Missier it-tarbija" inizzel l-post "B"; inizzel il-kliem "MA" (Alive) fil-kolonna "Isem u Kunjom il-Missier u jekk hux haj jew mejjet";**
- 3. Tilqa' limitatament it-tielet talba tal-attur u tordna illi kunjom il-minuri MB għandu jkun BA.**
- 4. Tordna lid-Direttur tar-Registru Pubbliku sabiex wara li jsiru l-korrezzjonijiet u l-annotazzjonijiet kollha necessarji fl-Att tat-Twelid tal-minuri MB, johrog att tat-twelid li jirrifletti l-verita' dwar il-paternita' tal-minuri u dana wara li**

jithallsu d-debiti drittijiet ai termini tal-Ewwel Skeda tal-Kodici Civili;

Tordna illi MA u CB għandhom ibatu l-ispejjez individwali tagħhom, filwaqt illi l-ispejjez tad-Direttur tar-Registru Pubbliku għandhom jithallsu fi kwoti ugwali minn MA u CB.

Moqrija

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

**Lorraine Dalli
Deputat Registratur**